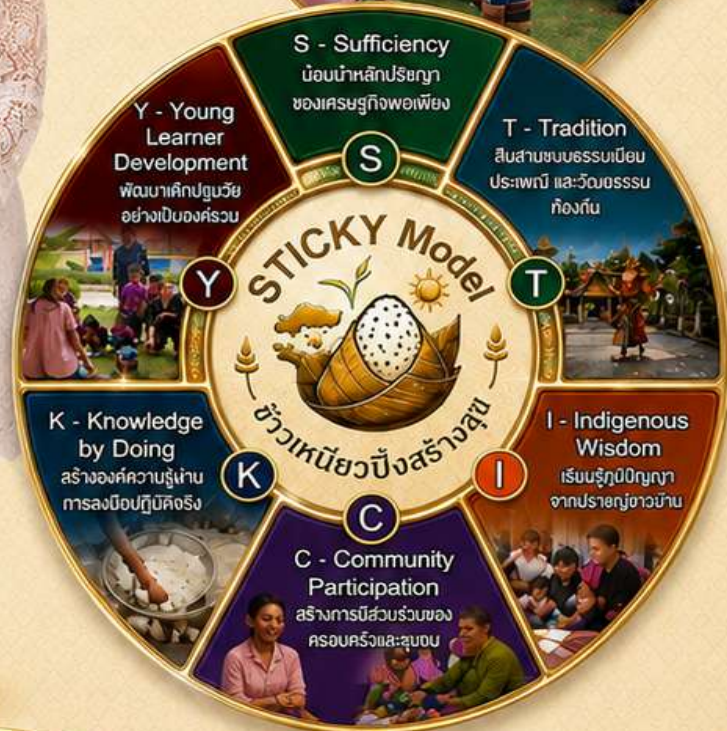
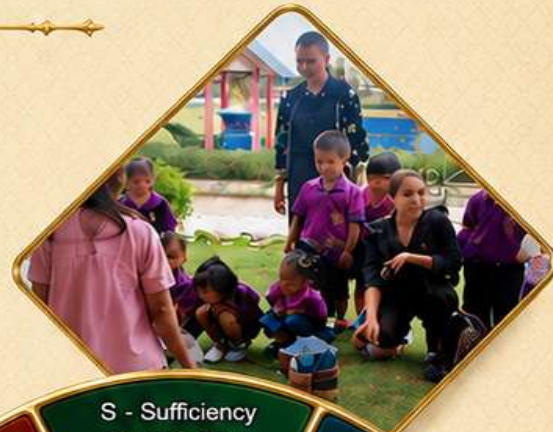

Best Practice

เอกสารประกอบการคัดเลือก นวัตกรรมสร้างสรรค์คนดี
ด้านการเรียนการสอน
“ข้าวเหนียวπίงสร้างสุขด้วย STICKY Model”

ประจำปี 2569

นางซาริดา เบ็ญจโชติ

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญพิเศษ

โรงเรียนบ้านหนองไฮ

ตำบลโพธิ์ทอง อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

เอกสาร Best Practice ปฐมวัย เรื่อง “ข้าวเหนียวปิ้งสร้างสุขด้วย STICKY Model” จัดทำขึ้นเพื่อรวบรวมแนวคิด กระบวนการดำเนินงาน ผลการพัฒนา และหลักฐานเชิงประจักษ์ของการจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่ใช้ “ข้าวเหนียวปิ้ง” เป็นฐานการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย โดยเชื่อมโยงการเรียนรู้จากวิถีชีวิตจริงกับการอนุรักษ์ขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น การสืบสานภูมิปัญญาปราชญ์ชาวบ้าน การมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

STICKY Model ประกอบด้วย S – Sufficiency, T – Tradition, I – Indigenous Wisdom, C – Community Participation, K – Knowledge by Doing และ Y – Young Learner Development โดยใช้วงจร PDCA เป็นกลไกขับเคลื่อน ตั้งแต่การวางแผน การลงมือดำเนินงาน การตรวจสอบผล และการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ผู้จัดทำหวังว่า เอกสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อครูปฐมวัย สถานศึกษา และผู้สนใจในการนำบริบทท้องถิ่นมาออกแบบการเรียนรู้ที่มีความหมาย ทำให้เด็กได้ “เรียนรู้จากราก สร้างจากมือ สืบต่อดำรงใจและก้าวไปอย่างพอเพียง”

นางชาริตา เบ็ญจโชติ

ผู้จัดทำ

โรงเรียนบ้านหนองไฮ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต ๓

บทสรุปผู้บริหาร

การจัดการศึกษาปฐมวัยมิได้มุ่งพัฒนาเด็กเฉพาะด้านความรู้และทักษะเท่านั้น แต่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการวางรากฐานด้านคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และการดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข การปลูกฝังความเป็น “คนดี” จึงควรเริ่มตั้งแต่วัยเด็กผ่านประสบการณ์ที่เด็กสามารถเรียนรู้ได้จากชีวิตจริงและลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง

จากบริบทของ โรงเรียนบ้านหนองไฮ ซึ่งเป็นสถานศึกษาที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับครอบครัว ชุมชน และภูมิปัญญาท้องถิ่น จึงได้นำ “ข้าวเหนียวปิ้ง” ซึ่งเป็นอาหารพื้นบ้านที่สะท้อนวิถีชีวิต ความเรียบง่าย และภูมิปัญญาของคนในชุมชน มาเป็นฐานการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย โดยเชื่อมโยงการอนุรักษ์ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม ภูมิปัญญาปราชญ์ชาวบ้าน และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าด้วยกัน

จึงพัฒนาเป็นนวัตกรรม “ข้าวเหนียวปิ้งสร้างสุขด้วย STICKY Model” ซึ่งประกอบด้วย ๖ องค์ประกอบ ได้แก่

S – Sufficiency : พอเพียง รู้จักประหยัดและใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

T – Tradition : สืบสานขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมท้องถิ่น

I – Indigenous Wisdom : เรียนรู้ภูมิปัญญาจากปราชญ์ชาวบ้าน

C – Community Participation : สร้างการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน

K – Knowledge by Doing : สร้างองค์ความรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติจริง

Y – Young Learner Development : พัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างเป็นองค์รวม

กระบวนการดำเนินงานใช้ วงจรคุณภาพ PDCA เป็นกลไกในการวางแผน ดำเนินงาน ตรวจสอบ ประเมินผล และปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

หัวใจสำคัญของนวัตกรรมคือการเปลี่ยนกิจกรรม “ทำขนม” ให้เป็น “กิจกรรมสร้างคนดี” เด็กได้ฝึกความรับผิดชอบ ความมีวินัย ความประหยัด ความซื่อสัตย์ การช่วยเหลือแบ่งปัน ความกตัญญู การเคารพผู้ใหญ่ ความสามัคคี และการเห็นคุณค่าของชุมชน ผ่านประสบการณ์จริงที่เหมาะสมกับวัย ผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจึงไม่ได้หยุดอยู่ที่เด็ก “ทำข้าวเหนียวปิ้งเป็น” แต่เด็กเกิดการเปลี่ยนแปลงด้านคุณธรรมและพฤติกรรม สามารถนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน และเกิดความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่น

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ค
บทสรุปผู้บริหาร	ด
ชื่อเจ้าของผลงาน	ด
นวัตกรรม ข้าวเหนียวปิ้ง สร้างสุขด้วย STICKY Model	ด
๑. ความสำคัญของนวัตกรรม	ด
๒. จุดประสงค์และเป้าหมายของนวัตกรรม	ก
๓. กรอบแนวคิดและโครงสร้าง	ค
๔. กระบวนการผลิตนวัตกรรมหรือขั้นตอนการดำเนินงาน	ค
๕. ผลการดำเนินงาน/ผลสัมฤทธิ์/ประโยชน์ที่ได้รับ	ดก
๖. ปัจจัยความสำเร็จและบทเรียนที่ได้รับ	ดค
๗. ความยั่งยืนและการขยายผล	ดค
๘. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ	ดค
๙. สรุปผลและข้อเสนอแนะ	ดก
บรรณานุกรม	ดค
ภาคผนวก	ดค

รูปแบบการนำเสนอผลงานการจัดทำผลงานนวัตกรรมสร้างสรรค์คนดี

(ตามโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.)

ชื่อผลงาน : “นวัตกรรมการสร้างสรรค์คนดี ข้าวเหนียวปิ้ง สร้างสุขด้วย STICKY Model”

ชื่อเจ้าของผลงาน : นางชาริดา เป็ญจโชติ

โรงเรียน : บ้านหนองไฮ

สังกัด : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต ๓

โทรศัพท์ : ๐๖๓-๑๔๒๒๔๘๙ e-mail : charida๑๕๙@gmail.com

ประเภทผลงาน : ☐ ด้านการบริหาร
☒ ด้านการเรียนการสอน

สอดคล้องกับคุณลักษณะ : ☒ ความพอเพียง
☒ ความกตัญญู
☒ ความซื่อสัตย์สุจริต
☒ ความรับผิดชอบ
☒ อุทิศคุณธรรม
☒ คุณธรรมอัตลักษณ์ (โปรดระบุ).....ความมีวินัย.....

๑. ความสำคัญของผลงานนวัตกรรมที่นำเสนอ

๑.๑ เหตุผลที่เกิดแรงบันดาลใจ ความจำเป็น ปัญหาหรือความต้องการที่จะทำผลงาน/นวัตกรรม

จากนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ โครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ซึ่งเป็นการดำเนินงาน เพื่อ สืบสานพระราชปณิธาน เดินตามรอยเบื้องพระยุคลบาทของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙ มีพระราชกระแสรับสั่งต่อประชาชนชาวไทย “ช่วยกันสร้างคนดีให้บ้านเมือง” และพระราชทาน หลัก ๓ ประการ ที่เกี่ยวกับครูกับเด็กนักเรียนไว้ว่า “ให้ครูรักเด็ก และเด็กรักครู ให้ครูสอนให้เด็กมีน้ำใจต่อเพื่อน ไม่ให้แข่งขันกัน แต่ให้แข่งกับตัวเอง และให้เด็กที่เรียนเก่งช่วยสอนเพื่อนที่เรียนช้ากว่า ให้ครูจัดกิจกรรม ให้เด็กนักเรียนทำร่วมกัน เพื่อให้เห็นคุณค่าของความสามัคคี” จากพระราชกระแสรับสั่งข้างต้น พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พระราชทานพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษา เพื่อสานต่อพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ว่า การศึกษาต้องมุ่ง สร้างพื้นฐานให้แก่เด็กเด็กนักเรียน ๔ ด้าน คือ มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง-มีคุณธรรม มีงานทำ - มีอาชีพ และเป็นพลเมืองดี

ในสังคมปัจจุบัน เด็กปฐมวัยเติบโตท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งด้านเทคโนโลยี สื่อดิจิทัล รูปแบบการดำเนินชีวิต และสภาพสังคม เด็กสามารถเข้าถึงข้อมูลและสิ่งเร้าต่าง ๆ ได้ตั้งแต่อายุยังน้อย ขณะเดียวกันการดำเนินชีวิตที่เร่งรีบและการเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างครอบครัวและสังคม ทำให้โอกาสที่เด็กจะได้เรียนรู้ผ่านการใช้ชีวิตร่วมกับผู้ใหญ่ การช่วยเหลือผู้อื่น การแบ่งปัน การรอคอย และการซึมซับภูมิปัญญาจากคน

รุ่นก่อนมีแนวโน้มลดลง เด็กบางส่วนจึงอาจแสดงพฤติกรรมที่สะท้อนการขาด วินัย ความรับผิดชอบ ความอดทน การแบ่งปัน ความมีน้ำใจ ความกตัญญู และการเคารพผู้อื่น ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข แม้การจัดการศึกษาปฐมวัยจะมุ่งพัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวม แต่การปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมไม่สามารถเกิดขึ้นได้จากการบอกหรือการท่องจำเพียงอย่างเดียว หากต้องอาศัย ประสบการณ์จริง การเป็นแบบอย่าง และการเปิดโอกาสให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติตัวอย่างเหมาะสมกับวัย เพื่อให้คุณธรรมค่อย ๆ เปลี่ยนจาก “สิ่งที่ได้รู้” ไปสู่ “สิ่งที่ได้ทำ” และพัฒนาเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในชีวิตประจำวัน

โรงเรียนบ้านหนองไฮ ตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าว และเห็นว่าการปลูกฝังคุณธรรมควรเริ่มจาก สิ่งใกล้ตัวเด็กและบริบทของชุมชน จึงนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเรื่อง “ข้าวเหนียวปิ้ง” ซึ่งเป็นอาหารพื้นบ้านที่เชื่อมโยงกับวิถีชีวิต ความพอเพียง และการถ่ายทอดความรู้จากรุ่นสู่รุ่น มาใช้เป็นฐานในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เด็กไม่ได้เรียนรู้เพียงการทำขนม แต่ได้เรียนรู้การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า การทำงานร่วมกัน การแบ่งปัน การรับผิดชอบต่อหน้าที่ การรอคอย การเคารพผู้ใหญ่ และการกล่าวขอบคุณผู้ถ่ายทอดความรู้

โดยเฉพาะการเรียนรู้จาก ปราชญ์ชาวบ้าน ทำให้เด็กได้สัมผัสความรู้จากบุคคลจริง เกิดความผูกพันกับชุมชน และมองเห็นคุณค่าของผู้มีพระคุณ อันนำไปสู่การปลูกฝัง “ความกตัญญู” ซึ่งเป็นคุณธรรมสำคัญของนวัตกรรมนี้ ขณะเดียวกันการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนช่วยสร้างสภาพแวดล้อมแห่งการเรียนรู้ที่ต่อเนื่องจากโรงเรียนสู่ครอบครัวโรงเรียนบ้านหนองไฮ จึงพัฒนา STICKY Model เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยมีเป้าหมายสำคัญคือ “ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐาน ใช้การลงมือทำเป็นกระบวนการ และใช้คุณธรรมเป็นผลลัพธ์ของการเรียนรู้”

๑.๒ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

วงจรบริหารงานคุณภาพ (PDCA Cycle) กระบวนการขับเคลื่อน STICKY Model ถูกกำกับด้วยวงจรคุณภาพ PDCA เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

- **P (Plan):** กำหนดเป้าหมาย วางแผนกิจกรรม จัดเตรียมสื่อ อุปกรณ์ และประสานงานปราชญ์ชุมชน
- **D (Do):** ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ ลงมือทำข้าวเหนียวปิ้ง และบ่มเพาะคุณธรรมเชิงประจักษ์
- **C (Check):** ประเมินพฤติกรรมคุณธรรมเด็กปฐมวัยก่อน-หลังทำกิจกรรม ด้วยแบบสังเกตเชิงปริมาณ
- **A (Act):** นำผลการประเมินมาปรับปรุง พัฒนานวัตกรรม และขยายผลความสำเร็จสู่ชุมชน

ทฤษฎีและแนวคิดการพัฒนาเด็กปฐมวัย

- **แนวคิดการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรง (Active Learning / Experiential Learning):** เด็กปฐมวัยเรียนรู้ได้ดีที่สุดผ่านการสัมผัสและการลงมือทำด้วยตนเอง
- **แนวคิดการบ่มเพาะคุณธรรมเชิงประจักษ์ (Moral Education):** ปลูกฝังคุณธรรมเป้าหมาย (ความพอเพียง, ความซื่อสัตย์, ความรับผิดชอบ, ความมีวินัย, ความกตัญญู และรักท้องถิ่น) ผ่านกิจกรรมในชีวิตประจำวัน

๒. จุดประสงค์และเป้าหมาย

๒.๑ จุดประสงค์

■ ด้านเด็ก

๑. เพื่อส่งเสริมคุณธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กปฐมวัย
๒. เพื่อพัฒนาทักษะการช่วยเหลือตนเองและการทำงานร่วมกับผู้อื่น
๓. เพื่อส่งเสริมความรับผิดชอบ วินัย ความประหยัด และการแบ่งปัน
๔. เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติจริง
๕. เพื่อให้เด็กเห็นคุณค่าและเกิดความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่น

- #### ■ ด้านการเรียนรู้
- เพื่อบูรณาการการเรียนรู้ทั้ง ๔ ด้านของเด็กปฐมวัยผ่านกิจกรรมข้าวเหนียวปิ้ง ได้แก่
- ด้านร่างกาย
 - ด้านอารมณ์-จิตใจ
 - ด้านสังคม
 - ด้านสติปัญญา

■ ด้านชุมชน

เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ราษฎรชาวบ้าน และชุมชนในการจัดการเรียนรู้

■ ด้านการอนุรักษ์

เพื่อสืบสานขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม และภูมิปัญญาการทำอาหารพื้นบ้านให้คงอยู่ และถ่ายทอดสู่คนรุ่นใหม่

๒.๒ เป้าหมายของผลงาน

เป้าหมายเชิงปริมาณ

๑. เด็กปฐมวัยกลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๑๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ตาม STICKY Model ตามศักยภาพและความเหมาะสมของวัย
๒. เด็กปฐมวัย ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๐ มีพฤติกรรมด้านคุณธรรมที่พึงประสงค์ในระดับดีขึ้นได้ ได้แก่
 - ความมีวินัย
 - ความรับผิดชอบ
 - ความประหยัดและใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า
 - การมีน้ำใจและการแบ่งปัน
 - การทำงานร่วมกับผู้อื่น
๓. การเคารพและเห็นคุณค่าของผู้ใหญ่และภูมิปัญญาท้องถิ่น
๔. เด็กปฐมวัย ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๐ สามารถมีส่วนร่วมในการลงมือปฏิบัติกิจกรรมตามบทบาทของตนเองได้อย่างเหมาะสมกับวัย

๕. เด็กปฐมวัย ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๐ สามารถบอกหรือแสดงออกถึงความรู้เกี่ยวกับข้าวเหนียวπίง ภูมิปัญญาท้องถิ่น และคุณค่าของการอนุรักษ์อาหารพื้นบ้านได้

๖. ผู้ปกครองและปราชญ์ชาวบ้าน/ภาคีเครือข่าย ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๐ มีส่วนร่วมและมีความพึงพอใจต่อการดำเนินกิจกรรมในระดับดีขึ้นไป

๗. สถานศึกษามี STICKY Model จำนวน ๑ รูปแบบ ที่สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมคุณธรรมและพัฒนาเด็กปฐมวัยได้อย่างเป็นระบบ

เป้าหมายเชิงคุณภาพ

เด็กปฐมวัยเกิดการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรง สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น รู้จักช่วยเหลือ แบ่งปัน มีความรับผิดชอบ มีวินัย รู้จักใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า เคารพผู้ใหญ่ และเกิดความภาคภูมิใจใน ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สำคัญ เด็กสามารถนำคุณธรรมที่ได้รับจาก กิจกรรมไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันจนเกิดเป็น “พฤติกรรมคนดี” อย่างเหมาะสมตามวัย

๓. กรอบแนวคิดและโครงสร้าง STICKY Model

“STICKY Model เปลี่ยนภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เป็นพื้นที่แห่งการเรียนรู้ เปลี่ยนการลงมือทำให้เป็นพื้นที่ฝึกคุณธรรม และเปลี่ยนประสบการณ์เล็ก ๆ จากการทำข้าวเหนียวπίงให้เป็นรากฐานของการเติบโตเป็นคนดี”

๔ กระบวนการผลิตผลงาน / ขั้นตอนการดำเนินงาน

ระยะที่ ๑ PLAN : การวางแผนและเตรียมความพร้อม

ขั้นที่ ๑ วิเคราะห์บริบทและค้นหาปัญหา

รูปภาพกรอบแนวคิดและโครงสร้าง STICKY Model

ครูศึกษาบริบทของเด็กปฐมวัย โรงเรียน ครอบครัว และชุมชน วิเคราะห์พฤติกรรมและคุณลักษณะที่ควรส่งเสริม โดยเฉพาะด้าน ความมีวินัย ความรับผิดชอบ การแบ่งปัน การช่วยเหลือผู้อื่น ความประหยัด และการเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่น

จากการวิเคราะห์พบว่า เด็กสามารถเรียนรู้คุณธรรมได้ดี เมื่อได้รับประสบการณ์ตรงและมีโอกาสลงมือปฏิบัติจริง จึงนำภูมิปัญญาใกล้ตัวมาเป็นฐานในการจัดประสบการณ์

จุดเริ่มต้นของนวัตกรรม

“ข้าวเหนียวปิ้ง” → ภูมิปัญญาท้องถิ่น → ฐานการเรียนรู้ → ฐานการสร้างคุณธรรม

ขั้นที่ ๒ ศึกษาและรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่น

สำรวจข้อมูลเกี่ยวกับข้าวเหนียวปิ้งจากผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ปราชญ์ชาวบ้าน และผู้มีประสบการณ์ในชุมชน โดยศึกษาทั้งประวัติและความเป็นมา วัตถุประสงค์ที่ใช้ วิธีการเตรียมและทำ ข้าวเหนียวปิ้ง วิถีชีวิตและวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้อง การใช้วัตถุดิบในท้องถิ่น การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า คุณค่าของการถ่ายทอดภูมิปัญญาจากรุ่นสู่รุ่น

การระดมความคิดของผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษา

การระดมความคิดของคณะครู

การระดมความคิดของกลุ่มเด็กนักเรียน

ขั้นที่ ๓ ออกแบบนวัตกรรม STICKY Model

ครูนำข้อมูลจากบริบทและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสังเคราะห์เป็น STICKY Model ประกอบด้วย

S – Sufficiency

พอเพียง รู้จักใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

T – Tradition

สืบสานขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรม

I – Indigenous Wisdom

เรียนรู้จากภูมิปัญญาปราชญ์ชาวบ้าน

C – Community Participation

สร้างการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน

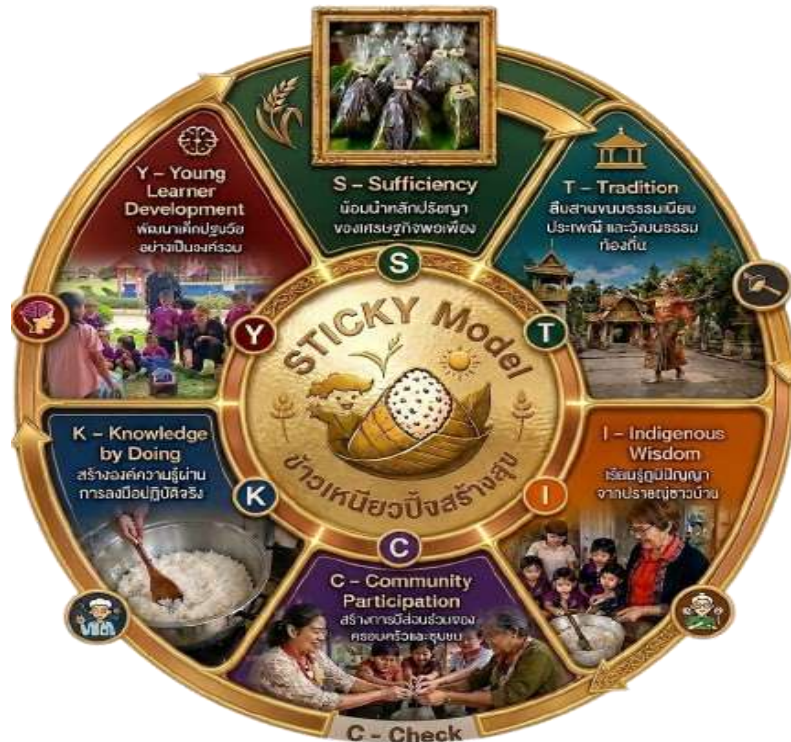
K – Knowledge by Doing

เรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติจริง

Y – Young Learner Development

พัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างเป็นองค์รวม

คุณธรรมเป้าหมาย	ผู้บริหาร	ครู	เด็กปฐมวัย
ความพอเพียง S – Sufficiency	-ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ประหยัด -สนับสนุนการนำวัสดุและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนรู้	•จัดกิจกรรมให้เด็กเรียนรู้การใช้วัสดุอย่างคุ้มค่า	• ใช้วัสดุดิบและอุปกรณ์อย่างประหยัด • รู้จักเก็บของเข้าที่, ใช้สิ่งของอย่างรู้คุณค่า
ความซื่อสัตย์	-เป็นแบบอย่างในการปฏิบัติงานด้วยความสุจริต โปร่งใส	• ปลุกฝังให้เด็กพูดความจริง ยอมรับความผิด และปฏิบัติตามข้อตกลง	• ไม่หยิบของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต • ยอมรับผลงานและการกระทำของตนเอง
ความรับผิดชอบ K – Knowledge by Doing	-ส่งเสริมการทำงานตามบทบาทหน้าที่และติดตามผลอย่างต่อเนื่อง	• มอบหมายหน้าที่ที่เหมาะสมกับวัย • ส่งเสริมให้เด็กทำงานจนสำเร็จ และรับผิดชอบหน้าที่ของตน	• ช่วยเตรียมและเก็บอุปกรณ์ • ทำกิจกรรมตามหน้าที่ที่ได้รับ
ความมีวินัย K – Knowledge by Doing / Y – Young Learner Development	-กำหนดแนวทางและสร้างระบบส่งเสริมวินัยในสถานศึกษา	• กำหนดข้อตกลงก่อนทำกิจกรรม • เป็นแบบอย่างด้านเวลาและการปฏิบัติตามกติกา	• รอคอยตามลำดับ • ปฏิบัติตามข้อตกลง
ความกตัญญู I – Indigenous Wisdom / T – Tradition	-ส่งเสริมการเรียนรู้จากปราชญ์ชาวบ้านและการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น -สนับสนุนกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน	• ฝึกให้เด็กกล่าวขอบคุณและเห็นคุณค่าของผู้ถ่ายทอดความรู้	• ไหว้และกล่าวขอบคุณผู้ใหญ่ • รู้จักตอบแทนและเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาที่ได้รับ
ความมีน้ำใจและการแบ่งปัน C – Community Participation	-สนับสนุนการทำงานร่วมกันระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน	• จัดกิจกรรมกลุ่มและส่งเสริมการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	• ช่วยเพื่อนเมื่อทำไม่ได้ • แบ่งข้าวเหนียวปิ้งให้เพื่อนและพี่ในโรงเรียนทุกคน
ความสามัคคี C – Community Participation	-สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน	• จัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กทำงานร่วมกัน	• ร่วมมือกับเพื่อน • ทำงานร่วมกันจนกิจกรรมสำเร็จ
รักและเห็นคุณค่าท้องถิ่น T – Tradition / I – Indigenous Wisdom	- ส่งเสริมการอนุรักษ์ขนบธรรมเนียม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น	• นำข้าวเหนียวปิ้งและภูมิปัญญาชุมชนมาเป็นฐานการเรียนรู้	• บอกเล่าเรื่องราวที่ได้เรียนรู้ • เกิดความภาคภูมิใจในชุมชนของตน

รูปภาพนวัตกรรม STICKY Model

ระยะที่ ๒ DO : การดำเนินงานตาม STICKY Model

ขั้นที่ ๔ จัดประสบการณ์การเรียนรู้ตาม STICKY Model

S : Sufficiency – พอเพียง

ครูชวนเด็กเรียนรู้เกี่ยวกับวัตถุดิบและอุปกรณ์ที่จำเป็น ฝึกใช้สิ่งของอย่างประหยัด รู้จักใช้เท่าที่จำเป็น และไม่ทำให้เกิดการสูญเปล่า คุณธรรมที่ส่งเสริม : ประหยัด มีวินัย รับผิดชอบ

T : Tradition – สืบสานวัฒนธรรม

เด็กเรียนรู้เรื่องข้าวเหนียวปิ้ง ในฐานะอาหารพื้นบ้าน เรียนรู้เรื่องราว วิถีชีวิต และความสัมพันธ์ของอาหารกับคนในชุมชน ครูเปิดโอกาสให้เด็กสนทนา เปรียบเทียบ และบอกเล่าประสบการณ์จากครอบครัวคุณธรรมที่ส่งเสริม : **รักท้องถิ่น ภาคภูมิใจในวัฒนธรรมไทย**

I : Indigenous Wisdom – ภูมิปัญญาท้องถิ่น

เชิญปราชญ์ชาวบ้านหรือผู้มีประสบการณ์มาเป็นวิทยากร ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับข้าวเหนียวปิ้ง ให้เด็กเรียนรู้จากบุคคลจริงเด็กฝึก การฟัง การสังเกต การซักถาม การกล่าวขอบคุณ การเคารพผู้รู้ คุณธรรมที่ส่งเสริม : **กตัญญู เคารพผู้ใหญ่ ใฝ่เรียนรู้**

C : Community Participation – การมีส่วนร่วม

เปิดโอกาสให้ครอบครัวและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์ ตั้งแต่การให้ข้อมูล การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ การถ่ายทอดความรู้ และการร่วมสะท้อนผลการเรียนรู้ เด็กได้เรียนรู้ว่า “การทำสิ่งดี ๆ ให้สำเร็จ ต้องอาศัยความร่วมมือของทุกคน” คุณธรรมที่ส่งเสริม : **มีน้ำใจ ช่วยเหลือ แบ่งปัน สามัคคี**

K : Knowledge by Doing – ลงมือปฏิบัติจริง

เด็กเรียนรู้ผ่านการลงมือทำตามศักยภาพและความปลอดภัยของวัย เช่น สำนวญวัตถุติบ สังเกตลักษณะของข้าวเหนียว เติรียมวัสดุที่ใช้ ช่วยตักหรือจัดวางวัตถุติบ ช่วยห่อข้าวเหนียวตามความเหมาะสม สังเกตการนึ่งปิ้งโดยผู้ใหญ่เป็นผู้ควบคุมความร้อน สังเกตการเปลี่ยนแปลงของอาหารร่วมจัดผลงาน ชิมและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น แบ่งปันให้ผู้อื่น คุณธรรมที่ส่งเสริม: **ขยัน อดทน รับผิดชอบ มีความพยายาม**

เด็กเรียนรู้ผ่านการลงมือทำตามศักยภาพและความปลอดภัยของวัย แบ่งปันให้ผู้อื่น

หมายเหตุด้านความปลอดภัย : ขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับเตาไฟ ความร้อน หรือของมีคม ผู้ใหญ่เป็นผู้ดำเนินการ เด็กมีส่วนร่วมเฉพาะกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัยและอยู่ภายใต้การดูแลอย่างใกล้ชิด

Y : Young Learner Development – พัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวม

ครูนำประสบการณ์ทั้งหมดมาบูรณาการพัฒนาการเด็ก ๔ ด้าน

- ร่างกาย ฝึกการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก การประสานสัมพันธ์ระหว่างมือและตา
- อารมณ์-จิตใจ เกิดความภาคภูมิใจ ความสุข และความมั่นใจในตนเอง
- สังคม รู้จักรอคอย แบ่งปัน ช่วยเหลือ และทำงานร่วมกับผู้อื่น
- สติปัญญา สังเกต ตั้งคำถาม เปรียบเทียบ ทดลอง และบอกเล่าสิ่งที่เรียนรู้ พร้อมส่งเสริมคุณธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์

การบูรณาการพัฒนาการเด็ก ๔ ด้าน

ขั้นที่ ๕ ประเมินการเปลี่ยนแปลงของเด็ก

ครูเก็บข้อมูลก่อน ระหว่าง และหลังการจัดกิจกรรม โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย ได้แก่

- แบบสังเกตพฤติกรรม
- แบบประเมินคุณธรรม
- แบบประเมินพัฒนาการ
- การสนทนาและสัมภาษณ์เด็ก
- การประเมินชิ้นงาน
- ภาพถ่าย/วิดีโอการปฏิบัติกิจกรรม
- แบบสอบถามผู้ปกครอง
- แบบสะท้อนความคิดเห็นของปราชญ์ชาวบ้านและชุมชน

เก็บโดยใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น สะท้อนความคิดเห็นของปราชญ์ชาวบ้าน ประเมินชิ้นงาน สังเกตพฤติกรรม

ขั้นที่ ๖ วิเคราะห์ผลและเปรียบเทียบ

นำข้อมูลก่อนและหลังการดำเนินงานมาวิเคราะห์เปรียบเทียบ เพื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของเด็กทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

จากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัยโดยใช้ STICKY Model พบว่า เด็กปฐมวัย มีพฤติกรรมด้านคุณธรรมเพิ่มขึ้นทุกรายการอย่างชัดเจน โดยมีพฤติกรรมที่ประสบความสำเร็จบรรลุ ๑๐๐% จำนวน ๕ ตัวชี้วัด ได้แก่:

- การยอมรับผลงานและการกระทำของตนเอง (ความซื่อสัตย์)
- การช่วยเตรียมและเก็บอุปกรณ์ (ความรับผิดชอบ)
- การเกิดความภาคภูมิใจในชุมชนของตน (อุดมการณ์)
- การรอคอยตามลำดับก่อน - หลัง (ความมีวินัย)
- การเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาที่ได้รับ (ความกตัญญู)

รองลงมาคือพฤติกรรมที่มีการพัฒนาคิดเป็น ๙๐.๙๐% ได้แก่ การใช้วัตถุอย่างประหยัด, การไม่หยิบของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต, การบอกเล่าเรื่องราวที่ได้เรียนรู้ และการปฏิบัติตามข้อตกลง และ

ด้านการทำกิจกรรมตามหน้าที่ที่ได้รับ คิดเป็น ๘๑.๘๑% ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่านวัตกรรม STICKY Model สามารถบ่มเพาะคุณธรรมและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเชิงบวกของเด็กปฐมวัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

พฤติกรรม	การจัดประสบการณ์การจัดประสบการณ์ให้กับเด็กปฐมวัยโดยใช้ STICKY Model			
	ก่อนการจัดกิจกรรม	หลังการจัดกิจกรรม	จำนวนเพิ่มขึ้น	คิดเป็นร้อยละ
ความพอเพียง(Sufficiency)				
๑. ใช้วัตถุดิบและอุปกรณ์อย่างประหยัด	๖	๑๐	๔	๙๐.๙๐
ความซื่อสัตย์(Honesty)				
๒. ไม่หยิบของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต	๖	๑๐	๔	๙๐.๙๐
๓. ยอมรับผลงานและการกระทำของตนเอง	๘	๑๑	๓	๑๐๐
ความรับผิดชอบ(Responsibility)				
๔. ช่วยเตรียมและเก็บอุปกรณ์	๕	๑๑	๖	๑๐๐
๕. ทำกิจกรรมตามหน้าที่ที่ได้รับ	๗	๙	๒	๘๑.๘๑
อุดมการณ์ (Ideology)				
๖. เกิดความภาคภูมิใจในชุมชนของตน	๘	๑๑	๓	๑๐๐
๗. บอกเล่าเรื่องราวที่ได้เรียนรู้	๗	๑๐	๓	๙๐.๙๐
ความมีวินัย(Discipline)				
๘. ปฏิบัติตามข้อตกลง	๔	๑๐	๖	๙๐.๙๐
๙. รอคอยตามลำดับก่อน - หลัง	๘	๑๑	๓	๑๐๐
ความกตัญญู (Grateful)				
๑๐. เห็นคุณค่าของภูมิปัญญาที่ได้รับ	๘	๑๑	๓	๑๐๐

ระยะที่ ๔ ACT : การปรับปรุงและพัฒนา

ขั้นที่ ๗ สะท้อนผลการดำเนินงาน

ครู เด็ก ผู้ปกครอง และชุมชนร่วมสะท้อนผลว่า

- สิ่งใดประสบความสำเร็จ
- สิ่งใดควรปรับปรุง
- เด็กเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างไร
- กิจกรรมใดส่งเสริมคุณธรรมได้ดีที่สุด
- ควรเพิ่มหรือลดกิจกรรมใด
- จะนำภูมิปัญญาอื่นมาพัฒนาต่ออย่างไร

ขั้นที่ ๘ ปรับปรุง ขยายผล และสร้างความยั่งยืน

นำผลการประเมินและข้อเสนอแนะมาปรับปรุง STICKY Model ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น พร้อมจัดทำองค์ความรู้และหลักฐานการดำเนินงาน เพื่อให้สามารถ

- นำไปใช้ซ้ำในปีการศึกษาต่อไป
- บูรณาการกับหน่วยการเรียนรู้อื่น
- ถ่ายทอดให้ครูในโรงเรียน
- ขยายผลสู่ผู้ปกครอง
- แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสถานศึกษาอื่น
- สืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง

๕. ผลการดำเนินงาน/ผลสัมฤทธิ์/ประโยชน์ที่ได้รับ

ผลการดำเนินงาน

๕.๑ ผลสัมฤทธิ์ พบว่า เด็กปฐมวัยมีพฤติกรรมด้านคุณธรรมเพิ่มขึ้นทุกรายการอย่างชัดเจน

แผนภูมิภาพการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัยโดยใช้ STICKY Model

ผลสัมฤทธิ์

ตารางแสดงคุณลักษณะ กิจกรรม/วิธีการ และผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน

คุณลักษณะ	กิจกรรม / วิธีการที่สอดคล้องกับ STICKY Model	ผลที่เกิดขึ้น
๑. ความพอเพียง S – Sufficiency	เด็กเรียนรู้การเลือกใช้วัตถุดิบในท้องถิ่น เช่น ข้าวเหนียว กล้วย มะพร้าว และใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่า ฝึกตัดวัตถุดิบในปริมาณพอเหมาะ และร่วมกันเก็บรักษาอุปกรณ์	เด็กรู้จักใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ประหยัด ไม่ฟุ่มเฟือย และเริ่มเข้าใจแนวคิด “พอประมาณ มีเหตุผล” ผ่านประสบการณ์จริง
๒. รักและเห็นคุณค่า ขนบธรรมเนียมประเพณี ท้องถิ่น T – Tradition	เรียนรู้เรื่องราว ความเป็นมา และวิถีการทำข้าวเหนียวปิ้งจากคนในชุมชน เปรียบเทียบวิธีการทำในอดีตกับปัจจุบัน และร่วมสืบสานอาหารพื้นถิ่น	เด็กเกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่น รู้จักอาหารพื้นบ้าน และมีเจตคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรม
๓. ความกตัญญู I – Indigenous Wisdom	เรียนรู้จากปราชญ์ชาวบ้านรับฟังประสบการณ์และภูมิปัญญาการทำข้าวเหนียวปิ้ง ฝึกการไหว้ กล่าวขอบคุณ และแสดงความเคารพต่อผู้ถ่ายทอดความรู้	เด็กรู้จักเคารพผู้ใหญ่เห็นคุณค่าของผู้มีพระคุณรู้จักกล่าว “ขอบคุณ” และเกิดความกตัญญูต่อผู้ถ่ายทอดภูมิปัญญา ครอบครัว และชุมชน
๔. มีน้ำใจและสามัคคี C – Community Participation	ทำงานเป็นกลุ่ม แบ่งหน้าที่ ช่วยเหลือเพื่อน แบ่งปันวัตถุดิบและอุปกรณ์ รวมทั้งร่วมกิจกรรมกับผู้ปกครอง ปราชญ์ชาวบ้าน และชุมชน	เด็กรู้จักแบ่งปัน รอคอย รับฟังผู้อื่น ช่วยเหลือเพื่อน และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข
๕. ความรับผิดชอบ K – Knowledge by Doing	เด็กได้รับมอบหมายหน้าที่ตามวัย เช่น ช่วยเตรียมวัตถุดิบ ช่วยจัดอุปกรณ์ ช่วยห่อข้าวเหนียวปิ้ง และเก็บอุปกรณ์หลังทำกิจกรรม โดยครูคอยดูแลและส่งเสริม	เด็กรับผิดชอบหน้าที่ของตนเอง ทำงานจนสำเร็จ และรู้จักดูแลรักษาอุปกรณ์และสถานที่
๖. ความมีวินัย K – Knowledge by Doing	กำหนดข้อตกลงก่อนทำกิจกรรม เช่น ล้างมือก่อน ทำอาหาร รอคอยตามลำดับ ใช้อุปกรณ์ตามวิธีที่ปลอดภัย และทำความสะอาดพื้นที่หลังเสร็จกิจกรรม	เด็กปฏิบัติตามข้อตกลง รู้จักรอคอย มีระเบียบ และสามารถปฏิบัติกิจวัตรที่เกี่ยวข้องกับสุขอนามัยและความปลอดภัยได้เหมาะสมกับวัย
๗. ใฝ่เรียนรู้และกล้าลง มือทำ Y – Young Learner Development	เปิดโอกาสให้เด็กสังเกต ตั้งคำถาม ทดลอง สัมผัสวัตถุดิบ นวด/คลุกข้าวเหนียว ห่อข้าวเหนียว และเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง โดยครูใช้คำถามกระตุ้นการคิด	เด็กมีความสนใจ กระตือรือร้น กล้าคิด กล้าถาม กล้าลอง และเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงอย่างมีความสุข
๘. ซื่อสัตย์สุจริต	ครูสอดแทรกการพูดความจริง การยอมรับเมื่อทำผิด การใช้ของส่วนรวมอย่างถูกต้อง และการแบ่งปันวัตถุดิบอย่างเป็นธรรม	เด็กเริ่มแสดงพฤติกรรมซื่อสัตย์ บอกความจริง ยอมรับการกระทำของตนเอง และเคารพสิทธิของผู้อื่น
๙. มีจิตสาธารณะ C – Community Participation	เด็กร่วมกันจัดเตรียมสถานที่ ช่วยเก็บอุปกรณ์ ทำความสะอาด และแบ่งปันข้าวเหนียวปิ้งให้เพื่อน ผู้ปกครอง และผู้ร่วมกิจกรรม	เด็กมีความเต็มใจช่วยเหลือผู้อื่น รู้จักแบ่งปัน และเห็นความสำคัญของการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม
๑๐. รักการทำความดี Y – Young Learner Development	ครูสะท้อนพฤติกรรมหลังจบกิจกรรม ชวนเด็กพูดคุยว่า “วันนี้หนูทำความดีอะไร” “หนูช่วยใคร” และ “หนูรู้สึกอย่างไรเมื่อได้แบ่งปัน”	เด็กสามารถบอกพฤติกรรมความดีของตนเอง เกิดความภาคภูมิใจ และมีแรงจูงใจที่จะทำความดีซ้ำในชีวิตประจำวัน

ประโยชน์ที่ได้รับ

การดำเนินงาน “ข้าวเหนียวปั้นสร้างสุขด้วย STICKY Model” ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อเด็ก ครู ผู้ปกครอง โรงเรียน และชุมชน ดังนี้

ด้านเด็กปฐมวัย

- ❖ เด็กได้เรียนรู้ผ่าน ประสบการณ์ตรงและการลงมือปฏิบัติจริง (Learning by Doing) เหมาะสมกับวัยและความสนใจ
- ❖ เด็กมีพัฒนาการครบทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ ร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา
- ❖ เด็กเกิดคุณธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ได้แก่ ความพอเพียง ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ ความมีวินัย ความกตัญญู ความมีน้ำใจ และความสามัคคี
- ❖ เด็กสามารถนำคุณธรรมที่เรียนรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน เกิดการเปลี่ยนแปลงจาก “รู้ → ทำ → เป็นนิสัย”
- ❖ เด็กเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง กล้าคิด กล้าพูด กล้าลงมือทำ และมีความสุขในการเรียนรู้
- ❖ เด็กได้ฝึกทักษะชีวิตเบื้องต้น เช่น การช่วยเหลือตนเอง การทำงานร่วมกับผู้อื่น การรอคอย การแบ่งปัน และการรับผิดชอบต่อหน้าที่
- ❖ เด็กเห็นคุณค่าและเกิดความภาคภูมิใจใน ภูมิปัญญา ขนบธรรมเนียม และวัฒนธรรมท้องถิ่น

ด้านครูผู้สอน

- ❖ ครูมีรูปแบบการจัดประสบการณ์ที่เป็นระบบ สามารถนำ STICKY Model มาใช้ในการพัฒนาเด็กอย่างเป็นรูปธรรม
- ❖ ครูสามารถบูรณาการ ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณธรรม และการจัดประสบการณ์ปฐมวัย เข้าด้วยกัน
- ❖ ครูมีแนวทางในการสังเกตและประเมินพฤติกรรมเด็กจากสถานการณ์จริง
- ❖ ครูสามารถนำผลการประเมินตาม PDCA มาปรับปรุงและพัฒนาการจัดประสบการณ์อย่างต่อเนื่อง
- ❖ เกิดนวัตกรรมการเรียนรู้ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับกิจกรรมหรือภูมิปัญญาท้องถิ่นอื่นได้

ด้านผู้ปกครองและครอบครัว

- ❖ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์และพัฒนาเด็ก
- ❖ ครอบครัวเห็นความสำคัญของการปลูกฝังคุณธรรมผ่านกิจกรรมในชีวิตประจำวัน
- ❖ ผู้ปกครองสามารถนำกิจกรรมการทำข้าวเหนียวปั้นและแนวคิดความพอเพียงไปต่อยอดที่บ้าน เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่าง เด็ก-ครอบครัว-โรงเรียน

ด้านชุมชนและปราชญ์ชาวบ้าน

- ❖ ภูมิปัญญาการทำ ข้าวเหนียวปั้น ได้รับการรวบรวม ถ่ายทอด และสืบสานสู่เด็กปฐมวัย
- ❖ ปราชญ์ชาวบ้านมีบทบาทเป็น แหล่งเรียนรู้และผู้ถ่ายทอดภูมิปัญญา
- ❖ เด็กเกิดความรัก ความผูกพัน และความภาคภูมิใจในชุมชนของตน
- ❖ เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่าง โรงเรียน ครอบครัว ปราชญ์ชาวบ้าน และชุมชน
- ❖ ชุมชนมีส่วนร่วมในการสร้างคนดีและร่วมอนุรักษ์อัตลักษณ์ท้องถิ่น

ด้านสถานศึกษา

- ❖ โรงเรียนมีนวัตกรรมที่สะท้อนอัตลักษณ์ของโรงเรียนและบริบทชุมชนอย่างชัดเจน
- ❖ สามารถใช้ STICKY Model เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาเด็กให้เป็นคนดี
- ❖ เกิดเครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน
- ❖ มีแนวทางการดำเนินงานที่สามารถ ถอดบทเรียน ขยายผล และเผยแพร่เป็นต้นแบบ ได้
- ❖ สนับสนุนการสร้างวัฒนธรรมโรงเรียนที่มุ่งพัฒนาเด็กให้ “คิดดี พูดดี ทำดี”

สรุปประโยชน์ที่ได้รับ

“ข้าวเหนียวปั้นสร้างสุขด้วย STICKY Model” ไม่ได้มุ่งเพียงให้เด็กทำขนมเป็น แต่ใช้ ข้าวเหนียวปั้นเป็นฐานการเรียนรู้เพื่อสร้างคนดี โดยเชื่อมโยงความพอเพียง การอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรม ภูมิปัญญาปราชญ์ชาวบ้าน การมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน และการเรียนรู้จากการลงมือทำ จนนำไปสู่การพัฒนาคุณธรรมและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กปฐมวัยอย่างเป็นรูปธรรม “จากภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่การเรียนรู้ จากการเรียนรู้สู่คุณธรรม และจากคุณธรรมสู่การเป็นคนดี”

๖. ปัจจัยความสำเร็จและบทเรียนที่ได้รับ

๖.๑ ปัจจัยความสำเร็จและบทเรียนที่ได้รับ

การดำเนินงาน “ข้าวเหนียวปั้นสร้างสุขด้วย STICKY Model” ให้ประสบผลสำเร็จและสามารถพัฒนาเป็นแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการสร้างคนดีสำหรับเด็กปฐมวัย เกิดจากการบูรณาการ ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณธรรม การเรียนรู้จากการลงมือทำ และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน โดยมีปัจจัยและบทเรียนสำคัญ ดังนี้

๑) ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์และให้การสนับสนุน

ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูนำบริบทและภูมิปัญญาของชุมชนมาใช้ในการจัดประสบการณ์ สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ เวลา และการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน ทำให้การดำเนินงานเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

๒) ครูมีบทบาทเป็นผู้ออกแบบการเรียนรู้

ครูออกแบบกิจกรรมให้เหมาะสมกับพัฒนาการเด็กปฐมวัย โดยใช้ STICKY Model เป็นกรอบดำเนินงาน และใช้กระบวนการ PDCA ในการวางแผน ลงมือทำ ตรวจสอบ และปรับปรุงพัฒนา ทำให้กิจกรรมมีเป้าหมายและสามารถติดตามผลได้

๓) ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานการเรียนรู้

การนำ “ข้าวเหนียวปั้น” ซึ่งเป็นอาหารพื้นบ้านมาเป็นสื่อกลาง ทำให้เด็กเรียนรู้เรื่องราวที่ใกล้ตัวและเชื่อมโยงกับวิถีชีวิตจริง ขณะเดียวกันปราชญ์ชาวบ้านได้มีโอกาสถ่ายทอดองค์ความรู้และประสบการณ์จากรุ่นสู่รุ่น

๔) เด็กได้เรียนรู้จากการลงมือทำจริง

เด็กได้มีส่วนร่วมตั้งแต่การเตรียมวัตถุดิบ การสังเกต การทดลอง การห่อ การจัดเตรียม และการทำงานร่วมกับผู้อื่น ภายใต้การดูแลด้านความปลอดภัยของครูและผู้ใหญ่ ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายและจดจำได้

๕) บูรณาการคุณธรรมไว้ในทุกขั้นตอน

คุณธรรมไม่ได้ถูกจัดเป็นกิจกรรมแยกต่างหาก แต่แทรกอยู่ในกระบวนการ STICKY เช่น

- S – Sufficiency → ความพอเพียง
- T – Tradition → รักและเห็นคุณค่าท้องถิ่น
- I – Indigenous Wisdom → ความกตัญญู
- C – Community Participation → มีน้ำใจและสามัคคี
- K – Knowledge by Doing → รับผิดชอบและมีวินัย
- Y – Young Learner Development → ใฝ่เรียนรู้และพัฒนาตนเอง

จึงทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ “คุณธรรมผ่านการกระทำ” มากกว่าการเรียนรู้จากการท่องจำ

๖) ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง

ผู้ปกครอง ปราชญ์ชาวบ้าน และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการถ่ายทอดความรู้ สนับสนุนวัตถุดิบและอุปกรณ์ ตลอดจนร่วมกิจกรรมกับเด็ก ทำให้เกิดความร่วมมือระหว่าง บ้าน-โรงเรียน-ชุมชน

๗) มีการประเมินและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ครูใช้การสังเกตพฤติกรรม การสนทนา การประเมินผลงาน และการสะท้อนผลหลังจัดกิจกรรม เพื่อนำข้อมูลเข้าสู่กระบวนการ PDCA และปรับกิจกรรมให้เหมาะสมกับเด็กแต่ละคน

๖.๒ บทเรียนที่ได้รับ (Lesson Learned)

จากการดำเนินงานพบว่า การสร้างคนดีในเด็กปฐมวัยไม่จำเป็นต้องเริ่มจากกิจกรรมที่ซับซ้อน แต่สามารถเริ่มจากสิ่งใกล้ตัวและมีความหมายต่อเด็ก หากครูออกแบบกระบวนการเรียนรู้ให้เด็กได้ลงมือทำจริงและมีผู้ใหญ่เป็นแบบอย่าง

บทเรียนที่ ๑ : “ของใกล้ตัว” สามารถเป็นนวัตกรรมที่มีคุณค่าได้

ข้าวเหนียวปิ้ง ซึ่งเป็นอาหารพื้นบ้านธรรมดา สามารถพัฒนาเป็นฐานการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงความรู้ คุณธรรม ภูมิปัญญา วัฒนธรรม และทักษะชีวิตได้อย่างเป็นรูปธรรม

บทเรียนที่ ๒ : เด็กเรียนรู้คุณธรรมได้ดีที่สุดจากการปฏิบัติจริง

เมื่อเด็กได้แบ่งปัน รอคอย ช่วยเพื่อน รับผิดชอบหน้าที่ กล่าวขอบคุณ และดูแลอุปกรณ์ด้วยตนเอง คุณธรรมจึงเปลี่ยนจาก “สิ่งที่ครูบอก” เป็น “พฤติกรรมที่เด็กปฏิบัติ”

บทเรียนที่ ๓ : ความกตัญญูเกิดขึ้นได้จากการพบผู้ให้ความรู้จริง

การพบและเรียนรู้จากปราชญ์ชาวบ้านทำให้เด็กเห็นคุณค่าของผู้ใหญ่และผู้ถ่ายทอดภูมิปัญญา เด็กได้ฝึกไหว้ กล่าวขอบคุณ รับฟัง และเรียนรู้ว่าความรู้ที่ตนได้รับมีผู้คนอยู่เบื้องหลัง จึงเกิดความรู้สึกกตัญญูอย่างเป็นธรรมชาติ

บทเรียนที่ ๔ : การมีส่วนร่วมทำให้การเรียนรู้เกิดความหมาย

เมื่อครอบครัวและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม เด็กเกิดความรู้สึกว่า “สิ่งที่เรียนมีความสำคัญ” และเกิดความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างเด็ก ครอบครัว โรงเรียน และชุมชน

บทเรียนที่ ๕ : การพัฒนาที่ต่อเนื่องทำให้นวัตกรรมมีความยั่งยืน

การใช้ PDCA ช่วยให้ครูไม่หยุดอยู่กับการจัดกิจกรรม แต่มีการเก็บข้อมูล วิเคราะห์ผล รับฟังข้อเสนอแนะ และปรับปรุง STICKY Model อย่างต่อเนื่อง ทำให้นวัตกรรมสามารถพัฒนาและขยายผลได้

๗. ความยั่งยืนและการขยายผล

๗.๑ ความยั่งยืน

“ข้าวเหนียวπίงสร้างสุขด้วย STICKY Model” สามารถดำรงอยู่ได้อย่างยั่งยืน เพราะไม่ได้ยึดติดกับชนมเพียงชนิดเดียว แต่ยึด กระบวนการเรียนรู้และการสร้างคุณธรรม เป็นหัวใจสำคัญ โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐาน STICKY Model เป็นแนวทาง PDCA เป็นกลไกพัฒนา และความร่วมมือของ เด็ก ครู ผู้ปกครอง ราษฎร ชาวบ้าน และชุมชน เป็นพลังขับเคลื่อน จึงสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับภูมิปัญญาและบริบทอื่นได้อย่างต่อเนื่อง เกิดการถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น และขยายผลสู่เครือข่ายสถานศึกษาได้อย่างเป็นรูปธรรม

จาก “ข้าวเหนียวπίง” → สู่ “การเรียนรู้” → สู่ “คุณธรรม” → สู่ “คนดี” → และต่อยอดสู่ “ชุมชนแห่งการเรียนรู้ที่ยั่งยืน”

๗.๒ แนวทางการขยายผล

การขยายผลดำเนินการจาก ระดับเด็ก → ห้องเรียน → โรงเรียน → ครอบครัว → ชุมชน → เครือข่าย ดังนี้

ระดับ	แนวทางการขยายผล
ระดับเด็ก	ให้เด็กนำคุณธรรมที่ได้รับไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน และถ่ายทอดสิ่งที่เรียนรู้ให้ผู้ปกครอง
ระดับห้องเรียน	บูรณาการ STICKY Model ในกิจกรรมเสริมประสบการณ์ ศิลปะสร้างสรรค์ การเล่นเกมและกิจกรรมกลางแจ้ง
ระดับโรงเรียน	แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูระดับชั้นอื่น และนำรูปแบบไปประยุกต์กับกิจกรรมหรือภูมิปัญญาท้องถิ่นอื่น
ระดับครอบครัว	ส่งเสริมกิจกรรมต่อยอดที่บ้านเช่น “หนูน้อยช่วยงานบ้าน” “ครอบครัวพอเพียง” และ “หนึ่งวันหนึ่งความดี”
ระดับชุมชน	เชิญราษฎรชาวบ้าน ผู้ปกครอง และหน่วยงานในชุมชนร่วมเป็นแหล่งเรียนรู้และวิทยากร
ระดับเครือข่าย	เผยแพร่ Best Practice ผ่านการประชุม PLC นิทรรศการ สื่อออนไลน์ เอกสาร และการศึกษาดูงาน เพื่อให้สถานศึกษาอื่นสามารถนำไปประยุกต์ใช้

๘. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

๘.๑ รางวัลและผลงานที่ได้รับ

ผู้รับรางวัล/ ปีการศึกษา	รางวัล/การยอมรับ	ระดับ	หน่วยงานที่ มอบ	หลักฐานประกอบ
นางชาริตา เบ็ญจโชติ ปีการศึกษา ๒๕๖๗	ได้รับรางวัลครูชนคนคุณธรรม โครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ประเภทครูและบุคลากรทางการศึกษา ระดับดีเยี่ยม	เขตตรวจการ	เขตตรวจการ ที่ ๑๒	
	ได้รับรางวัลครูชนคนคุณธรรม โครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ประเภทครูและบุคลากรทางการศึกษา ระดับดีเยี่ยม	เขตพื้นที่	สพป.ร้อยเอ็ด เขต ๓	
	รางวัลครูดีศรีสะเกตนคร ประเภทครู	เขตพื้นที่	สพป.ร้อยเอ็ด เขต ๓	
	ได้รับรางวัล ยอดเยี่ยม การคัดเลือก วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (BestPractice) โครงการขับเคลื่อน การพัฒนาการจัด การศึกษาปฐมวัยในระดับพื้นที่จังหวัด ร้อยเอ็ด ตามนโยบายสภาการศึกษา แห่งชาติ เรื่อง ๓ เร่ง ๓ ลด ๓ เพิ่ม เสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยเมือง ๑๐๑ ให้ “ดี เก่ง และมีความสุข”	จังหวัด	ศึกษาธิการ จังหวัด ร้อยเอ็ด	

ผู้รับรางวัล/ ปีการศึกษา	รางวัล/การยอมรับ	ระดับ	หน่วยงานที่ มอบ	หลักฐานประกอบ
นางชาริตา เบ็ญจโชติ ปีการศึกษา ๒๕๖๘	ได้รับรางวัลนวัตกรรมสร้างสรรค์คนดี โครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ประเภทครูและบุคลากรทางการศึกษา ระดับดีเยี่ยม	เขตพื้นที่	สพป.ร้อยเอ็ด เขต ๓	
	ได้รับรางวัล “นวัตกรรมสร้างสรรค์คนดี” ระดับดีเยี่ยม ประเภทครู โครงการ โรงเรียนคุณธรรม สพฐ.	เขตตรวจการ	เขตตรวจการ ที่ ๑๒	
นางชาริตา เบ็ญจโชติ ปีการศึกษา ๒๕๖๙	ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ ๒ (ระดับเขตพื้นที่) รางวัล“ครูดีใน ดวงใจ” ครั้งที่ ๒๓	เขตพื้นที่	สพป.ร้อยเอ็ด เขต ๓	
	ปฏิบัติหน้าที่ครูที่ปรึกษาในการจัดทำ ผลงานกิจกรรมประกวดคลิปวิดีโอ หัวข้อ Sufficiency Living in a Changing Word พอเพียงทางรอดใน วันที่โลกไม่เหมือนเดิมคุณภาพ ระดับดี	สพฐ.	สพฐ.	

๘.๒ การยอมรับและการนำไปใช้

ภาพกิจกรรมกับปราชญ์ชาวบ้าน

ภาพการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากหน่วยงานภายนอก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านม่วงกลาง อ.ดอนจาน จ.กาฬสินธุ์

QR Code ลือออนไลน์

หนังสือรับรองการเผยแพร่

การเผยแพร่และการได้รับการยอมรับของ ‘ข้าวเหนียวปิ้งสร้างสุขด้วย STICKY Model’ มุ่งให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการนำองค์ความรู้ไปใช้จริง โดยเผยแพร่ทั้งในระดับสถานศึกษา ครอบครัวยุวมชน และเครือข่าย ผ่านรูปแบบการประชุม PLC การนำเสนอผลงาน เอกสาร อินโฟกราฟิก และสื่อออนไลน์ ทั้งนี้ โรงเรียนให้ความสำคัญกับการนำเสนอข้อมูลตามหลักฐานเชิงประจักษ์ เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือและสามารถตรวจสอบได้ อันนำไปสู่การต่อยอดและขยายผลนวัตกรรมอย่างยั่งยืน”

๙. สรุปผลและข้อเสนอแนะ

๙.๑ สรุปผล

การดำเนินงาน Best Practice ปฐมวัย “ข้าวเหนียวปิ้งสร้างสุขด้วย STICKY Model” เป็นการน้อมนำ ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้เป็นฐานในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการรอบด้าน ควบคู่กับการปลูกฝังคุณธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยเชื่อมโยง ความพอเพียง การอนุรักษ์ ขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรม ภูมิปัญญาปราชญ์ชาวบ้าน การมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน และการเรียนรู้ ผ่านการลงมือปฏิบัติจริง

การใช้ STICKY Model ประกอบด้วย S – Sufficiency, T – Tradition, I – Indigenous Wisdom, C – Community Participation, K – Knowledge by Doing และ Y – Young Learner Development ทำให้การเรียนรู้เรื่องข้าวเหนียวปิ้งไม่ได้มุ่งเพียงทักษะการทำอาหาร แต่เป็น “ห้องเรียนชีวิต” ที่เด็กได้ฝึกความพอเพียง ความมีวินัย ความรับผิดชอบ ความมีน้ำใจ ความสามัคคี และโดยเฉพาะ ความกตัญญู จากการเรียนรู้และแสดงความเคารพต่อปราชญ์ชาวบ้าน ผู้ปกครอง และผู้มีพระคุณ

กระบวนการดำเนินงานใช้ PDCA เป็นกลไกในการวางแผน ลงมือปฏิบัติ ตรวจสอบ ประเมินผล และปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ คือ เด็กมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ กล้าคิด กล้าทำ รู้จักช่วยเหลือและแบ่งปัน รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง และสามารถนำคุณธรรมที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

นอกจากนี้ ยังเกิดความร่วมมือระหว่าง เด็ก ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง ปราชญ์ชาวบ้าน และชุมชน ทำให้ภูมิปัญญาการทำข้าวเหนียวปิ้งได้รับการถ่ายทอดและสืบสานจากรุ่นสู่รุ่น พร้อมทั้งสร้างความภาคภูมิใจในอัตลักษณ์ของท้องถิ่น

๙.๒ ข้อเสนอแนะ ควรต่อยอด “ข้าวเหนียวปิ้งสร้างสุขด้วย STICKY Model” จากกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียนสู่ “ฐานการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อสร้างคนดี” โดยรวบรวมภูมิปัญญาอาหารและวิถีชีวิตของชุมชนไว้เป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับเด็กและเครือข่าย พร้อมพัฒนาฐานข้อมูลและสื่อดิจิทัล เพื่อให้เกิดการอนุรักษ์ สืบสาน และถ่ายทอดภูมิปัญญาอย่างยั่งยืน

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๖๐). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๖๐). *คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (๒๕๖๐). *แนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ระดับปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (๒๕๖๐). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

มูลนิธิยุวสถิรคุณ. (ม.ป.ป.). *แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: ศูนย์คุณธรรม.

ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน). (ม.ป.ป.). *คู่มือการส่งเสริมคุณธรรมและการสร้างคนดี*. กรุงเทพฯ: ศูนย์คุณธรรม.

กระทรวงศึกษาธิการ. (ม.ป.ป.). *แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

กรมส่งเสริมวัฒนธรรม. (ม.ป.ป.). *ภูมิปัญญาท้องถิ่นและการสืบสานวัฒนธรรมไทย*. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมวัฒนธรรม.

โรงเรียนบ้านหนองไฮ. (๒๕๖๙). *เอกสารและข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น: การทำข้าวเหนียวปิ้ง*. ร้อยเอ็ด: โรงเรียนบ้านหนองไฮ.

โรงเรียนบ้านหนองไฮ. (๒๕๖๙). *รายงานผลการดำเนินงาน “ข้าวเหนียวปิ้งสร้างสุขด้วย STICKY Model”*. ร้อยเอ็ด: โรงเรียนบ้านหนองไฮ.

ภาคผนวก

แบบสัมภาษณ์ปราชญ์ชาวบ้าน
ภูมิปัญญาท้องถิ่น “ข้าวเหนียวปิ้ง”

๑. ข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อ-สกุล: นางสมควร แวงวรรณ
สถานภาพ: ปราชญ์ชาวบ้าน/ผู้ถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น
ภูมิปัญญาที่ถ่ายทอด: การทำข้าวเหนียวปิ้ง
สถานที่สัมภาษณ์: บ้านเลขที่ ๓๓ หมู่ ๓ ตำบลบ้านใหม่
วันที่สัมภาษณ์: ๒๔ เดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๓
ผู้สัมภาษณ์: นางชาริตา เบ็ญจโชติ
ผู้บันทึก: นางสาวอัมพรรัตน์ เสงี่ยมวงศ์

๒. ประเด็นคำถามและสาระสำคัญจากการสัมภาษณ์

๑. ข้าวเหนียวปิ้งมีความเป็นมาและความสำคัญต่อวิถีชีวิตของคนในชุมชนอย่างไร

คำตอบ/สาระสำคัญจากการสัมภาษณ์

ข้าวเหนียวปิ้งเป็นอาหารพื้นบ้านของคนในชุมชนที่ปลูกและรับประทานกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษ ในอดีต
คนที่นี่จะเอาข้าวเหนียวไปนึ่งแล้วเอามาปิ้งในกระทะเหล็กที่วางบนไฟเตาถ่านหรือเตาไฟธรรมดา
แล้วกินกับน้ำปลาหรือน้ำตาลก็ได้ และที่สำคัญคือข้าวเหนียวปิ้งยังเป็นอาหารที่คนในชุมชน
รักและกินกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษ และยังเป็นอาหารที่คนในชุมชนชอบกิน

๒. ท่านเรียนรู้วิธีการทำข้าวเหนียวปิ้งมาจากใคร และเรียนรู้ได้อย่างไร

คำตอบ/สาระสำคัญ

ผมรู้เกี่ยวกับการทำข้าวเหนียวปิ้งนี้มาตั้งแต่เด็กแล้ว และคนในครอบครัวผมก็ทำกันมาตั้งแต่รุ่นปู่ย่า
และผมก็ทำมาตั้งแต่เด็กแล้ว และผมก็ทำมาตั้งแต่เด็กแล้ว และผมก็ทำมาตั้งแต่เด็กแล้ว

๓. ขั้นตอนสำคัญในการทำข้าวเหนียวปิ้งมีอะไรบ้าง

คำตอบ/สาระสำคัญ

เริ่มจากเอาข้าวเหนียวที่นึ่งแล้วมาปิ้งในกระทะเหล็กที่วางบนไฟเตาถ่านหรือเตาไฟธรรมดา
แล้วกินกับน้ำปลาหรือน้ำตาลก็ได้ และที่สำคัญคือข้าวเหนียวปิ้งยังเป็นอาหารที่คนในชุมชน
รักและกินกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษ และยังเป็นอาหารที่คนในชุมชนชอบกิน

๔. การทำข้าวเหนียวปิ้งสามารถสอนเรื่องความพอเพียงแก่เด็กได้อย่างไร

คำตอบ/สาระสำคัญ

การทำข้าวเหนียวปิ้งสามารถสอนเรื่องความพอเพียงแก่เด็กได้โดยการให้เด็ก
เรียนรู้เกี่ยวกับข้าวเหนียวปิ้งและให้เด็กเรียนรู้เกี่ยวกับข้าวเหนียวปิ้ง

รู้จำประหลาด และช่วยทำคะแนนให้สูงขึ้น เพื่อทำอาชีพทำไร่ปรังจนที่แห่งละสักห้าจำนวนคน
คำถามที่ ๕ การนำข้าวเหนียวปิ้งมาสอนเด็ก จะช่วยอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นได้อย่างไร

คำตอบ/สาระสำคัญ

ถ้าเด็กได้เรียนรู้ตั้งแต่เล็ก เด็กจะรู้จักอาหารพื้นบ้านและรู้คุณค่าของอาหารพื้นบ้านที่พ่อแม่ปลูกเอง เมื่อ
เด็กเห็นคุณค่าและสนใจไปทำไร่ทำสวนหรือคนอื่นก็จะช่วยในครัวเรือนทำไร่ทำสวนและทำอาหารต่อไปได้

สรุปสาระจากการสัมภาษณ์

จากการสัมภาษณ์ นางสาวศร แวงวรรณ ปราชญ์ชาวบ้านด้านการทำข้าวเหนียวปิ้ง พบว่า ภูมิปัญญา
การทำข้าวเหนียวปิ้งเป็นภูมิปัญญาที่สืบทอดกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษของชุมชน และสืบทอดมาจนเป็นสืบทอดกันมา
แล้วกันจนได้ โดยได้ทำมาตั้งแต่รุ่นปู่ย่าตายาย การทำข้าวเหนียวปิ้ง ความพอเพียง การทำอาหารร่วมกัน
ภายในชุมชน และการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่สืบทอดกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษของชุมชน โดยตรง
ช่วยทำให้ได้ฝึก การเคารพผู้อื่น การตั้งใจ การกล่าวขอบคุณ และการเห็นคุณค่าของผู้อื่น
หรือคุณ *จึงสอดคล้องกับ 1-Indigenous Wisdom และ สามารถสืบทอดไปสู่คนรุ่นต่อไป

“ความภูมิใจ” ได้สร้างให้เกิดความรัก
ผนวกอีกทั้งการสืบทอดกันมาของภูมิปัญญาการทำข้าวเหนียวปิ้งในชุมชนที่ช่วยให้อาชีพ
มีความมั่นคงและมีความสุขและการสืบสานภูมิปัญญาจากบรรพบุรุษไปสู่รุ่นลูกหลาน

ข้อความรับรองการให้ข้อมูล

ข้าพเจ้า นางสาวศร แวงวรรณ ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับภูมิปัญญาการทำข้าวเหนียวปิ้งแก่โรงเรียน เพื่อใช้เป็น
ข้อมูลประกอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย และเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์ สืบสาน และ
ถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่เด็กและเยาวชน

ลงชื่อ ...นาง ศร แวงวรรณ... ผู้ให้ข้อมูล
(นางสมควร แวงวรรณ)

วันที่ ๒๕ / ๕ / ๒๕๖๔

ลงชื่อ ...นางสาว เบญจโชติ... ผู้สัมภาษณ์
(นางสาว เบญจโชติ...)

วันที่ ๒๕ / ๕ / ๒๕๖๔

Best Practice

เอกสารประกอบการคัดเลือก บุคคลกรมสร้างสรรค์คนดี
ด้านการเรียนการสอน

“จำวเหนียวปังสร้างสุงด้วย STICKY Model”

— — — — —
ประจำปี 2569